

Multikulturní a multireligiózní výchova

zadání projektu:

„Jsou muslimové hrozbou pro Brno?“

vypracovali: Pavel Střelec
Jan Fuksa
Hana Polívková
Markéta Dudová
Vladimír Červenka

1. Identifikace tématu:

- Projekt s názvem „Jsou muslimové hrozbou pro Brno?“ je určen pro studenty 3. až 4. ročníku gymnázií.
- Studenti by měli být povzbuzeni v zájmu o odlišnou kulturní tradici, tento projekt by jim měl naznačit postup, jakým lze získávat informace a jak je zpracovat.
- Projekt by měl vést k seznámení se základními principy islámu, s životem muslimské menšiny v Brně, jejich soužití s majoritní společností a případně k vymezení problematických bodů v tomto soužití. Studenti se zamyslí nad reflexí náboženského života muslimů a mírou informovanosti většinové společnosti vzhledem k této menšině.

2. Cíle projektu:

- Projekt zabývající se muslimskou menšinou v Brně by měl studenty seznámit s kulturní tradicí islámu a obecně povzbudit jejich další zájem o poznávání ostatních kultur. Důkladnější poznání by mělo usnadnit respektování a přijímání rozdílů.
- Prostřednictvím různých informací se studenti blíže seznámí se základními tezemi islámské věrouky, s každodenním životem muslimů v Brně, jejich vírou, tradicemi a hodnotami.
- Projekt je ve velké míře založen na debatě a skupinové práci, to proto, aby se rozvíjeli komunikační schopnosti, schopnost spolupráce a také respektování názoru druhého.
- Studenti se setkají s různými informacemi z různých zdrojů, budou nuceni rozlišit hodnotu jednotlivých zdrojů informací (tj. média, vědecké studie, osobní kontakt) a naučit se informace samostatně zpracovávat se snahou o „objektivní“ pohled na danou problematiku.

3. Identifikace informačních zdrojů:

Zvážení relevance jednotlivých zdrojů, jejich objektivnost čili nestrannost, popř. jejich hodnotícího stanoviska, tzn. např. zatížení konfesí, ideologií, cílové skupiny, jimž jsou informace určeny, apod. Veškeré informace je potřeba kriticky hodnotit, tím se myslí nepovažovat vše za „pravdivé“!

Zdroje: tisk, TV, internet, literatura.

Tisk: Nejproblematictější zdroj informací. Informace jsou většinou neúplné, podléhají subjektivnímu hodnocení a mají často spekulativní charakter, bývají vytrženy z kontextu, špatná terminologie, resp. novinářská terminologie. Různorodost zájmových skupin jimž jsou informace určeny. Při práci s tímto médiem je potřeba kritické reflexe nabytých poznatků. Vzhledem k širokému spektru oběžných tiskovin od bulvárů přes časopisy až po specializované články by bylo vhodné tento zdroj využívat až po získání určité znalosti problematiky.

Možný zdroj: denní tisk, regionální tisk

Religio – odborný religionistický časopis

Hlas – časopis vydávaný Ústředím muslimských obcí v ČR

TV: Televizní debaty mají hodnotu jako konfrontace s různými názory, možnost rozličných perspektiv pohledu. Televizní zpravodajství má stejné úskalí jako výše zmíněný tisk. Tzn. prezentování názoru jen určitými skupinami, popř. za určitým cílem.

Možný zdroj: Velký vůz,

Vertikála,

Babylon,

zpravodajství

Internet: Na internetu se nabízí nepřehledné množství informací, opět je potřeba kriticky posuzovat věrohodnost či objektivitu jednotlivých pramenů a informací. Internet spíše v tomto případě může sloužit jako pomoc při vyhledávání vhodných pramenů ke studiu.

Možný zdroj: www.islamweb.cz,

www.hlas.muslim.cz

www.muslim-inform.cz

www.google.com

Literatura: Odborná literatura poskytuje nejspolehlivější zdroj faktografického materiálu. Proto by měla být nejvíce využívána a také někým kvalifikovaným doporučena. Populární literatura může být zavádějící a nemusí podávat seriózní informace.

Možný zdroj:

Bečka, J. - Mendel, M.: Islám a české země. Olomouc 1998.

Bělka, Luboš: Normativní a žité náboženství, Brno 1999.

Kropáček, Luboš: Duchovní cesty islámu. Praha 1993..

Mendel, Miloš: Džihád, Brno 1997.

Pavlincová, Helena: Judaismus, křesťanství, islám. Praha 1994.

4. Identifikace metod

Metody vytváření projektu jsou diskuze (dialog), terénní výzkum, samostudium (konzultace, práce s textem).

Diskuze je forma získávání a třibení informací, měla by proběhnout na počátku, kde se vymezí (definuje) pole působnosti výzkumu a kde se položí otázky, které je potřeba řešit či zodpovědět. Diskuze by měla být řízena v intencích vymezených cílů.

Samostudium je založeno na vlastní práci s prameny (viz. Informační zdroje). To zahrnuje konzultace s odborníkem, doporučenou literaturou nebo také diskuzi s příslušníkem zkoumané menšiny.

Terénní výzkum by měl být zaměřen na kontakty s příslušníkem nebo příslušníky zkoumané menšiny (muslimové), návštěva mešity, poznávání základních zvyků a tradic zkoumané skupiny a následná konfrontace se získanými informacemi. Může se také jednat o cílený výzkum určitých předem zvolených fenoménů (modlitba, právo, svátky atd.). Cílem by mělo být utvoření názoru na život skupiny se zřetelem na normativní stránku náboženství.

Realizace:

1. Diskuze

Prvotní diskuze má za cíl zjistit povědomí studentů o problematice muslimské menšiny v České republice, názory na jejich kulturu, náboženství. Vymezení jak pozitivních tak negativních aspektů soužití. Cílem diskuze je vytyčení okruhů problémů, kterými se budou studenti následně zabývat, tj. džihád, normativní náboženství, žité náboženství.

2. Skupinová práce:

Studenti se rozdělí do skupin a určí si jedno z témat, která byla nastolena v prvotní debatě. Vedoucí projektu doporučí vhodné zdroje informací a navede studenty směrem, kterým by se měl projekt vyvíjet. Studenti dostanou čas a prostor na nestudování zvolené otázky. Součástí přípravy jsou průběžné konzultace s vedoucím projektu.

3. Terénní výzkum:

Studenti navštíví mešitu nebo příslušníky muslimské obce a formou otázek prohloubí získané poznatky, popř. dojde na konfrontaci s názory studentů a muslimů.

4. Diskuze:

Na základě získaných informací studenti absolvují další diskuzi, ve které jednotlivé skupiny prezentují své názory a znovu se vyjádří k otázkám nastoleným v první diskuzi.

6. Zpracování informací:

Výsledkem projektu bude článek ve školním časopise, kde by se studenti měli pokusit svým spolužákům přehledně a jasně vysvětlit problematiku muslimské menšiny, nastínit jaká byla jejich výchozí stanoviska, s jakými informačními zdroji se při studiu setkali, popřípadě, zda a na jakém základě se jejich názory v průběhu práce na projektu pozměnily.

5. Prezentace

Součástí prezentace by měla být debata mezi spolužáky. Konečný výsledek projektu by byl zveřejněn ve školním časopise nebo publikován někde jinde (soutěž, regionální tisk).

6. Evaluace

Projekt by měl vést k schopnosti samostatného úsudku, práce s prameny a informacemi, schopnost vidět určitou problematiku z více perspektiv. Studenti budou konfrontováni s různými pohledy na problematiku muslimské menšiny u nás, měli by se pokusit o kritickou reflexi různých informačních zdrojů a dokázat si udělat vlastní názor.